

บุคคลแห่งปีของไทย : สะท้อนสู่สังคมไทย

ผศ.สุพล พรหมมาพันธุ์

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 5160 วันเสาร์ที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2553 หน้า 4

ชาวดังสะท้อนสังคมโลก เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม ค.ศ. 2010 ที่ผ่านมาคือ นิตยสารไทม์ (Time) ได้ประกาศยกย่องให้ มาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก (Mark Zuckerberg) ผู้ก่อตั้งเว็บไซต์ Facebook เป็นบุคคลแห่งปี 2010 โดยอธิบายว่า “สำหรับการเชื่อมโยงบุคคลกว่าครึ่งพันล้านเข้าด้วยกัน และสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมให้เกิดขึ้นกับบุคคลเหล่านั้น ซึ่งเป็นระบบใหม่ในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ตลอดจนเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในสังคมโลก” การที่ นิตยสารไทม์จะยกย่องใครเป็นบุคคลแห่งปี แสดงว่าบุคคลนั้น ต้องเป็นผู้ทรงอิทธิพลต่อสังคมมากที่สุด ซึ่งมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก สามารถเบียดแซง นาย จูเลียน อัสซานจ์ ผู้ก่อตั้งเว็บไซต์วิกิลีกส์ได้สำเร็จ จากการระดมความคิดเห็นของเหล่าบรรณาธิการ และนักข่าวหนังสือพิมพ์ต่างๆ แต่แบบสำรวจทางออนไลน์ของไทม์มีผู้ใช้โหวตให้จูเลียน อัสซานจ์ มากที่สุด

กลางปีที่ผ่านมาเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม ค.ศ. 2010 สถานีโทรทัศน์ CNN รายงานว่า Facebook มีจำนวนผู้ใช้ครบ 500 ล้านคนแล้ว ซึ่งมากกว่าจำนวนประชากรของประเทศสหรัฐอเมริกา เม็กซิโก และฝรั่งเศส 3 ประเทศรวมกัน ทั้งที่เพิ่งเริ่มก่อตั้งมาได้เพียง 6 ปีกว่าเท่านั้น โดยเริ่มก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีทั้งที่เป็นส่วนบุคคล รวมถึงบริษัท และมากกว่า 70% เป็นผู้ใช้ที่อาศัยอยู่นอกสหรัฐอเมริกา มาร์ค ได้ กล่าวขอบคุณผู้เข้ามาใช้บริการ Facebook ว่า “พวกคุณทุกๆ คน ได้มีส่วนร่วมสร้างการขับเคลื่อนให้โลกใบใหญ่ใบนี้ขยายขอบเขตให้กว้างไกลออกไปมากยิ่งขึ้น” และได้วันเดียวกันนี้ Facebook ได้ฤกษ์เปิดตัวแอปพลิเคชันใหม่ที่ชื่อว่า Facebook Stories ผู้ใช้สามารถบอกเล่าเรื่องราวประสบการณ์ส่วนตัวของตนเองและเพื่อนของคุณ และโพสต์ลงไปเพื่อให้ผู้อื่นได้อ่าน ซึ่งจะถูกลบทิ้งอย่างรวดเร็ว และรวมทั้งมีแสดงพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ด้วยภาพ 2 มิติ และ 3 มิติด้วย

นายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก ก่อตั้ง Facebook ร่วมกับเพื่อนอีก 3 คน คือ Chris Hughes, Dustin Moskovitz, Eduardo Saverin ขณะก่อตั้งมาร์ค มีอายุเพียง 23 ปี และกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดและเขามีความกระตือรือร้นด้านการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นอย่างมาก จึงได้ทำการพัฒนาเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ขึ้นมาเพื่อใช้สำหรับติดตามนักศึกษา รวมทั้งคอร์สการเรียนรายวิชาของนักศึกษาที่เรียนด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ สามารถอัปโหลดโปรไฟล์ส่วนตัวบุคคลได้ และมองเห็นหน้ากันได้ผ่านรูปภาพ ซึ่งจะอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าไปเปิดดูคุณวูดิวว่าจบทางด้านไหนมา และสามารถจะติดตามผู้เข้าเยี่ยมชมได้ว่ามาจากไหน มาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก มีเชื้อสายยิว-อเมริกัน เกิดเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ.1994 (ปัจจุบันอายุ 26 ปี) เดิมโตในย่าน Dobbs Ferry นิวยอร์ก, สหรัฐอเมริกา เข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ Ardsley High School และจบมัธยมปลายที่ Phillips Exeter Academy ในปี ค.ศ.2002 สมัยเรียนไฮสกูล มาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก หัดเป็นโปรแกรมเมอร์ตั้งแต่อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขากับเพื่อนสร้างโปรแกรมสำหรับเรียนรู้นิสัยการฟังเพลงของผู้ใช้ Winamp และ MP3 และเปิดให้ดาวน์โหลดฟรีทางอินเทอร์เน็ต (www.gracezone.com)

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2004 นายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก ได้เปิดตัวตัวเว็บไซต์ Facebook ซึ่งชื่อแรกตั้งเดิมนั้นเป็นที่ทราบกันว่ามาจากแผ่นกระดาษที่แจกจ่ายกันในการรับน้องใหม่ ซึ่งก็จะมีประวัติย่อสั้นๆ ของนักศึกษา และเจ้าหน้าที่ (Staff) ระยะเวลาภายใน 24 ชั่วโมง ปรากฏว่า นักศึกษาสมัครเข้ามาทั้งหมดจำนวน 1,200 คน และหลังจากนั้นอีก 1 เดือน Facebook ก็ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทำให้มีจำนวนโปรไฟล์หรือประวัติย่อสั้นๆ ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมากกว่าครึ่งของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ต่อมาเครือข่ายได้ขยายไปสู่มหาวิทยาลัยบอสตัน โอวีลีก

สแตนฟอร์ด โคลัมเบีย เยล และแมกกระแทงมหาวิทยาลัยทั้งหมดทั่วสหรัฐอเมริกา จึงได้กลายเป็นเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ชื่อ Facebook.com ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2005 Facebook ได้ถูกซื้อพื้นที่ไปใช้ทำประโยชน์ เป็นจำนวนเงิน \$200,000 โดยโรงเรียนมัธยมปลาย ซึ่งมีการเซ็นสัญญากันในเดือนกันยายน ค.ศ. 2005 และหลังจากนั้นประมาณ 1 เดือนถัดมาได้แพร่ขยายไปทั่วโลก รวมไปถึงมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษด้วย

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2006 Facebook ได้ขยายกว้างไกลออกไปสู่สถาบันการศึกษา มีการให้ลงทะเบียนด้วย e-mail Address โดยเว็บไซต์นี้เปิดโอกาสให้เข้ามาร่วมแบ่งปันกันได้ฟรี ทั้งรูปภาพ ข้อความ และสามารถทำการโฆษณาตลอดจนถึงสามารถหารายได้จากจากการโฆษณาได้อีกด้วย ทำให้บริษัท Yahoo มีความสนใจที่จะเข้ามาเสนอซื้อ \$1.6 พันล้านดอลลาร์ และบริษัท Google เสนอซื้อ \$2.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นเม็ดเงินสูงกว่าที่กูเกิลซื้อ YouTube คือ \$1.65 พันล้านดอลลาร์ ทำให้เป็นที่จับตาวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างเกรียวกราว แต่นายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก ก็ปฏิเสธการไม่ยอมขาย และในระหว่างปี ค.ศ.2007 เว็บไซต์ก็ได้ถูกพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ที่มีความพิเศษขึ้นมาเป็นลำดับ ทำให้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จนทำให้บิลล์ เกตส์ นักศึกษารุ่นที่ซึ่งเคยศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดและลาออกกลางคันสนใจที่จะเข้ามาซื้อหุ้นของ Facebook เป็นรายแรก จำนวนหุ้น 1.6% เป็นวงเงิน \$240 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในปีนี้อเองทางบริษัทก็ได้ออกมาประกาศว่ามีจำนวนผู้ลงทะเบียนถึง 30 ล้านคนทำให้กลายเป็นเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งเน้นเรื่องการศึกษาที่ใหญ่ที่สุด ก่อนหน้าปีนี้ เจ้าชายวิลเลียม ได้ทรงเข้าไปลงทะเบียนร่วมด้วย รวมถึงนักจัดรายการวิทยุชื่อ Jo Whiley, ดาราชื่อของอังกฤษ Orlando Bloom, ศิลปิน Tracey Emin และ Jimmy Wales ผู้ก่อตั้งเว็บสารานุกรมเสรีออนไลน์ Wikipedia.org ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งเป็นการยืนยันถึงสมาชิกของ Facebook ซึ่งมีบุคคลที่มีชื่อเสียงของโลกทุกระดับเข้ามาสมัครเป็นสมาชิก (www.guardian.co.uk)

การที่เว็บไซต์ Facebook มีผู้ใช้ครบ 500 ล้านคน เป็นการยืนยันถึงความสำเร็จของ Facebook ที่ได้รับความนิยมสูงสุด กลายเป็นเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุด อันดับหนึ่งของโลก เพราะมีบุคคลทุกระดับของโลกสมัครเข้าเป็นสมาชิก กอปรกับมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งสภาพการณ์เช่นนี้ยากที่เว็บอื่นๆ จะกระทำได้ ทำให้ผู้ก่อตั้งเว็บไซต์ Facebook อย่างนายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก ตัดทำเนียบบุคคลผู้ทรงอิทธิพลที่สุดเป็นครั้งแรก และจากการจัดอันดับของนิตยสารฟอร์บส์ เขายังได้รับการจัดอันดับให้เป็นเศรษฐีหน้าใหม่ที่มีอายุน้อยที่สุดในโลก ซึ่งทำการสร้างฐานะด้วยความสามารถของตนเอง โดยเขามีทรัพย์สินที่อยู่ในครอบครองทั้งหมดรวม 1,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในลำดับต่อมาได้ขายหุ้นให้กับบริษัทอินเทอร์เน็ตยักษ์ใหญ่ของรัสเซียชื่อ “ดีจิตอล สกาย เทคโนโลยี” เป็นจำนวน \$200 ล้านดอลลาร์ ทำให้ทรัพย์สินของเขาทวีคูณขึ้นเป็นลำดับ ปัจจุบันนายมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์กมีทรัพย์สินทั้งหมดรวม \$4,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับ Facebook ปัจจุบันมีพนักงานซึ่งทำงานอยู่ในบริษัททั้งหมด 1,400 คน มีรายได้สุทธิปี ค.ศ. 2009 จำนวน \$800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ Alo Alto, California Dublin, และมีสาขที่ตั้งอยู่ที่ยุโรป, นิวซีแลนด์, แอฟริกา, ตะวันออกกลาง ส่วนในแถบเอเชีย มีสาขที่ตั้งอยู่ที่ประเทศเกาหลีใต้ มีหลายประเทศได้ทำการบล็อกเว็บไซต์ Facebook เพราะเกรงกลัวเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนจะถูกแพร่พราย และห้ามไม่ให้พนักงานเข้าใช้ โดยอ้างว่า ทำให้เสียเวลา เสียงานของบริษัท ประเทศเหล่านี้ได้แก่ จีน อิหร่าน ซีเรีย ปากีสถาน เวียดนาม และเกาหลีเหนือ

กรณีของมาร์ค ซัคเคอร์เบิร์ก เจ้าของเว็บ Facebook มีสิ่งดีพิเศษและอัจฉริยภาพหลายประการที่มองดูแล้ว น่าจะช่วยสะท้อนกลับมาสู่สังคมไทยที่เยาวชนควรเอาเยี่ยงอย่าง เช่น การมีความคิดสร้างสรรค์ ความใฝ่รู้ การหารายได้ด้วยความสามารถของตนเองจนเกิดความมั่งคั่ง การรู้จักสมถะ แม้รวยร่ำรวยแล้ว แต่ก็ยังใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายสวมรองเท้าแตะไม่ฟุ้งเฟ้อ ใญบุญกุศล โดยบริจาคเงินในองค์กรการกุศล \$100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งไม่ต่างจากมหาเศรษฐีอีกคนหนึ่งคือ วอร์เร็น เอ็ดเวิร์ด บัฟเฟตต์ เจ้าฟอนักลงทุนในตลาดหุ้นก็ใช้ชีวิตเฉกเช่นเดียวกัน คือ ขับรถคันเก่า อยู่บ้านหลังเดิมเก่าๆ เข้าทำนองสุภาษิตไทยที่ว่า “เป็นเศรษฐีในเรือนยาจก”.

